

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Adam Bodnar

Warszawa, 24 września 2015 r.

II.517.2632.2015.ED

Pan
Borys Budka
Minister Sprawiedliwości
Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

W dniu 30 czerwca 2015 r. Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu wydał wyrok w sprawie Grabowski przeciwko Polsce (skarga nr: 57722/12), stwierdzając, że w świetle standardów Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (zwanej dalej Konwencją) nieletni przebywał w schronisku dla nieletnich bez legalnej podstawy prawnej. Decyzją sądu rodzinnego, skarżący trafił bowiem do schroniska dla nieletnich w związku z oskarżeniem o trzy napady rabunkowe. Dwa miesiące później sąd postanowił o przekazaniu jego sprawy do rozpatrzenia w postępowaniu poprawczym. Sąd nie wydał jednak odrębnego postanowienia o przedłużeniu pobytu nieletniego w schronisku dla nieletnich. W związku z tym, skarżący zarzucił, iż taki stan rzeczy stanowił naruszenie jego prawa do wolności osobistej.

Trybunał zgodził się z argumentacją skarżącego, stwierdzając, iż Polska naruszyła art. 5 ust. 1 oraz art. 5 ust. 4 Konwencji. Jednocześnie, **Trybunał zobowiązał Polskę - na podstawie art. 46 Konwencji - do przyjęcia środków w celu zaprzestania zaskarżonej praktyki sądowej.**

Tymczasem nadal obowiązujący przepis art. 27 § 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (zwanej dalej ustawą), stanowi, iż **okres pobytu nieletniego w schronisku dla nieletnich przed skierowaniem sprawy na rozprawę nie może trwać dłużej niż 3 miesiące; okres**

pobytu należy określić w postanowieniu o umieszczeniu nieletniego w schronisku. Jeżeli ze względu na szczególne okoliczności sprawy zachodzi konieczność przedłużenia pobytu nieletniego w schronisku dla nieletnich, można ten pobyt przedłużyć na okres nieprzekraczający dalszych 3 miesięcy (§ 4). O przedłużeniu pobytu nieletniego w schronisku dla nieletnich sąd rodzinny orzeka na posiedzeniu. O terminie posiedzenia zawiadamia się strony i obrońcę nieletniego (§ 5).

W praktyce po skierowaniu sprawy na rozprawę sądy nie weryfikowały dotąd potrzeby dalszego pobytu nieletniego w schronisku dla nieletnich, jego pobyt był przedłużany bez decyzji sądu i bez możliwości wnoszenia o uchylenie zastosowanego środka, a tym samym z naruszeniem art. 5 ust. 1 i 4 Konwencji.

W związku z powyższym zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o rozważenie możliwości przesłania prezesom właściwych sądów informacji na temat treści przywołanego wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, z postulatem wzięcia pod uwagę jego treści w przypadku przedłużania pobytu nieletniego w schronisku dla nieletnich na etapie postępowania poprawczego. **Szanując niezawisłość sędziowską i zasadę samodzielności jurysdykcyjnej sądu, upowszechnienie treści wyroku jest w moim przekonaniu niezbędne dla zagwarantowania respektowania praw nieletnich oraz zapobieżenia dalszym naruszeniom postanowień Konwencji.**

Jednocześnie, proszę uprzejmie o rozważenie, czy wyrok ten może stanowić kanwę do nowelizacji unormowań ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, w kierunku zgodnym ze standardami określonymi w art. 5 ust. 1 oraz art. 5 ust. 4 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności.

Będę nadto zobowiązany za poinformowanie mnie o stanowisku zajęтым w powyższej materii.

Z poważaniem,

Podpis na oryginale